

MAGYAR KÖLTŐK – ANTOLÓGIA

HUNGARIAN POETS – ANTHOLOGY

Válogatta és fordította

Tomschey Ottó

Selected and translated by

Ottó Tomschey

Magyar – angol kétnyelvű kiadás
Hungarian – English bilingual edition

Budapest, 2017

Készült az Underground Kiadó és Terjesztő Kft.
támogatásával, magánkiadásban

Előszó

Üdvözet az olvasónak!

Egy antológia összeállítása mindig bonyolult feladat, különösen akkor, ha az ember saját maga választja meg a tartalmat. Nem tudom, hogy ez a munka mennyire tükrözi ezt a bonyolultságot, mint ahogy azt sem tudom, hogy milyen mértékben vétettem az antológiából kimaradt költőkkel szemben. Nyugodtan ki merem jelteni, hogy semmiféle megkülönböztetés nem vezérelt, egyedül a saját „tetszési index”-em volt számomra fontos. Ez ugyan határozott önzést jelentett, de nem tehettem másként, mert vége-hossza nem lenne a kötetnek.

Mi magyarok ismerjük a magyar költészet gazdagságát, nos ebből az erdőből egy-egy fát kivágni bizony nagyon nehéz. Hogy erre mégis vállalkoztam, egy oka volt: szeretném, ha elsősorban az angol nyelvterületen élők, de a más anyanyelvű, de angolul értő olvasó is megismerhesse a magyar lírai költészet néhány darabját. A fordítás során több olyan tényezőre kellett figyelemmel lenni, ami talán az olvasónak nem jutna eszébe. Néhányat megemlítek.

Bármilyen furcsán hangzik is, egyik fontos szempont volt, hogy lehetőleg kevés magyar név szerepeljen az adott versben, mert bizonytalan voltam (és vagyok) abban, hogy egyáltalán bele tudom-e illeszteni az angol szövegbe. Természetesen nem volt kizáró ok, de ha lehetett, elkerültem. A kötetben megjelenő néhány példa igazolhatja aggodalmam alaposságát, különösen akkor, ha hangosan olvassuk a verset. Minden esetben megtartottam a magyar eredetit, meg sem kíséreltem „átfordítani” a neveket angolra. Sajnáltnám, ha ez hátrányára lenne a fordításoknak.

Preface

Lectori salutem!

To compile an anthology has been a complicated task especially when the author himself selects the poems. I do not know, how this work will reflect this complexity, and I also do not know to what extent I am „guilty” to the poets omitted from this volume. I can declare with safe conscience that no kind of distinction played role in my selection, only my „approval index” was the guiding line. Nevertheless, this means a substantial selfishness but I did not find other solution because the volume would have been infinite.

We Hungarians know well the abundance of Hungarian poetry, well, it has been troublesome to cut down a tree from this forest. There was only one reason to me why I tried to perform this work: I would like that those living in English-speaking areas as well as those of other mother language but understanding English let get acquainted with some pieces of the Hungarian lyric poetry. In the course of translation I had to take into account some factors that – perhaps – would avoid the reader’s attention. Some of these I mention below.

It may be curious, one of these aspects was the aim that (if possible) ever less Hungarian names occur in the given poem because I have been in doubt whether I can involve the name in the English text. Of course, no disqualifying reasons occurred but where it was possible I avoided it. Some instances in the volume may verify the grounding of this doubt, especially when one reads the poem aloud. In all cases I kept the Hungarian original name and never tried to convert the names into English. I would regret when this attempt would be a drawback of the translations.

A feszülethez

Szűzek, ifjak sírjátok,
Mélyen szomorkodjatok,
Keseregjen minden szív,
Aki Jézusához hív.

Nincsen abban irgalom,
Hozzád buzgó fájdalom,
Aki téged meg nem szán,
Ó Jézus, a keresztfán.

Gyenge testén sebeit,
Vérrel buzgó kékeit
Aki látja és nem sír,
Élő hittel az nem bír.

A kősziklák repednek,
Nap és hold setétednek,
Minden állat megindul,
Csak a bűnös nem búsul.

Szállj szívedbe, sirasd meg
Bűneidet; gondold meg:
Hogy az Isten fia volt,
Aki érted így meghólt!

To the rood

Virgins, youths let be in tears,
Let you be now full of grieves,
Let be sad and grief in heart
Who loves Christ and feels his smart.

No one possess' charity
Or regretful deep pity,
Who feels no pain for your loss,
Oh, my Christ there on the cross.

Wounds on his weak, hanging corpse
That tormented body forms,
Who do see and do not cry:
Their true faith they only lie.

Rocks now cracks and fractures mark,
Sun and moon are growing dark,
Animals bewail in wood,
Only sinners mock at rood.

Look at your heart and repent
Your sins; think it over and
Know: he was son to the God,
For you cruel death he got!